

gen skal nævnes for god ordens skyld og ligeledes at der på s. 138 er faldet en henvisning til side 87 ud, på s. 300 2 henvisninger til s. 168 og 235. Det indtryk bogen efterlader er imidlertid overordentlig positivt.

Jørgen Fink

Bertel Bernhard (red.): *Sådan skabtes Danmarks store virksomheder*. (Erhvervs-Bladets Forlag, 1988). 828 s.

Man skal ikke lade sig forlede til at tro, at denne bog præsenterer egentlig seriøs firmahistorie. Der er nærmest tale om en handelsvejviser med firmahistoriske oplysninger af vekslende kvalitet, garneret med et stort antal halvsides portrætter af administrerende direktører. Den ser ud til at være blevet til på samme måde som handelsvejviserne: Man anmoder firmaerne om at indsende materiale, som så bliver skåret over den samme læst. På den baggrund forstår man godt redaktørens konklusion: »... langt de fleste virksomheder er skabt ... på ideer, dristighed, økonomiske ofre, utrættelig arbejdsindsats og ukueligt gå-påmod ...« Det er næsten for meget.

Det forandrer ikke den kendsgerning, at man kan hente solide, konkrete oplysninger i værket, f.eks. om Fisker & Nielsen, om Lego og om andre firmaer. Det afhænger i hvert enkelt tilfælde formentlig af, hvorledes firmaernes informationsafdelinger har grebet sagen an.

Bogen er tilegnet Hendes Majestæt og forsynet med et forord af Poul Schlüter. De takkes hjerteligt af redaktionen, dels for at acceptere dedikationen, dels for at have skrevet. Yderligere takkes Erhvervs-Bladets medarbejdere og endelig firmaerne for deres positive indstilling til opgaven.

Det er næsten for meget.

Ib Gejl

Esther Petersen (red.): *Glimt af sygeplejens historie. Sygeplejersker fortæller*. (Dansk Sygeplejeråd, 1987).

Bogen består af en række erindrings-skildringer fra ældre sygeplejersker, suppleret af en indledning, der behandler historien bag fortællingerne. I sidstnævnte opridses hovedpunkterne i sygeplejens historie i det 20. århundrede, hvor Dansk Sygeplejeråd stiftet 1899, har spillet en altafgørende rolle. Sygeplejerådets første store arbejdsopgave var kampen for professionalisering af sygeplejerhvervet, som tog mere end 30 år. Fra en uddannelsestid på 1½ år i 1899, lykkedes det i løbet af disse 30 år at få uddannelsestiden op på 3 år, tilligemed, at den blev lagt i mere faste rammer med krav til uddannelsesstederne osv. I 1933 blev loven om sygeplejerskers statsautorisation vedtaget.

Det betød, at ingen måtte arbejde med sygepleje uden den autoriserede uddannelse. Der var i årene forud gået en bitter kamp, bl.a. om landsygeplejeforeningernes ret til at uddanne »sygeplejersker« på et halvårigt kursus i København. Også løn- og arbejdsforhold blev i disse år lagt i mere faste rammer. Der blev lavet regler for, hvor mange sygeplejeelever, der måtte beskæftiges i forhold til uddannet personale. – Erindringerne giver her et godt indtryk af, hvordan eleverne blev brugt som billig arbejdskraft. Endelig blev arbejdstiden i 1934 sat ned, så den svarede til 8 timersdagen i det øvrige samfund.

Som nævnt udgør erindringerne den primære del af bogen. Der er tale om 7 erindringer, der hvad angår professionsperiode er koncentreret om tidsrummet 1900-1940, dog med en overvægt på mellemkrigstiden. – I fortællingerne træder professionaliseringen levende frem, i form af oplevelser, der spænder fra et udpræget land-syge hus,